

Sockenstugan 75 år



Enskede Barnkrubba startades den 10 november, 1936.

Sockenvägen 442, Gamla Enskede.

SOCKENSTUGAN 75 ÅR I GAMLA ENSKEDE

Förskolan, som drivs i villan på Sockenvägen 442 i Enskede, är en av Sveriges allra äldsta. Enskede barnkrubbeförening bildades 1936 på initiativ av personer engagerade i Enskede församling och i politiska partier. Enligt dem fanns ett akut behov av daghem för barnen i området. I brevet till Kyrkofullmäktige klargjordes att barnhemmet framför allt skulle hjälpa hem där mamman var upptagen av förvärvsarbete. Förskolan, som numera kallas Sockenstugan, har varit en viktig del i det svenska välfärdsbygget i närområdet.

Den här broschyren handlar om Sockenstugans 75 år som förskola i Gamla Enskede. Vi kommer att låta många av förskolans röster komma till tals. I en av artiklarna möter vi Elsa, som nu går sitt tredje år på Sockenstugan. Både Elsas mamma Lisa och Lisas faster Kajsa gick på förskolan som barn. De berättar om hur Sockenstugan har behållit sin unika omsorg och värme under tre generationer.

Dagmar Lindström var en av de första som anställdes på barnkrubban 1936 och som jobbade kvar fram till sin pensionering 1973. Under Dagmars sista år på förskolan anställdes Lisa Ottosson, som fortsättningsvis träffade Dagmar varje år då hon besökte förskolan under försommarens äppelblom. Lisa berättar i en intervju om Dagmar och om tiden på förskolan fram till sin pensionering in på 2000-talet.

Sockenstugans nuvarande förskolechef, Susanne Gustafsson, fick sin första anställning som förskolepedagog på Sockenstugan 1984. Med 27 år i ryggen berättar hon i en intervju om hur det är att arbeta på förskolan i modern tid.

Vi ställer samma frågor till tre föreningsordförande över fem decennier för att berätta om föreningsarbetet. Sven-Erik Rehnman, ordförande 1974-1987, Björn Rossipal, ordförande 1995-1999, både fortfarande boende i närområdet, och undertecknad beskriver hur det varit som förälder och föreningsmedlem på förskolan. Broschyren avslutas med en berättelse från en förälder om hur det är att ha sina barn på Sockenstugan just idag, och vilka utmaningar som möter föreningsarbetet in på 2010-talet.

Vi som har våra barn på Sockenstugan är stolta över förskolans långa historia. Titt som tätt träffar man folk i kvarteret som också antingen haft sina barn eller själva gått på förskolan. Med denna broschyr vill vi sprida vår glädje, men också samla den kraft som krävs för att Sockenstugan ska fortsätta verka som Sveriges äldsta förskola.

Förskolans 75-årsdag firas den 1 oktober, 2011 med öppet hus där vi bjuder på fika, loppis, utställning och bildspel på Sockenvägen 442. Varmt välkomna!

/Svenne Junker, ordförande förskolan Sockenstugans ekonomiska förening

FAKTA OM SOCKENSTUGAN

- Barnstugeverksamheten i Stockholm sköttes fram till 1930-talet helt av församlingar med ekonomiskt stöd från donationer och kommun. År 1929 började HSB inrätta s.k. lekstugor och tio år senare inrättades de första kommunala institutionerna i Stockholm.
- Den nybildade *Enskede Barnkrubbeföreningen* anhöll den 12 maj 1936 "om Kyrkofullmäktiges behjärtande" för att starta en barnkrubba i Enskede och om ett anslag om 2 000 kr för att driva verksamheten under året. Lokala politiker från flera partier och en av församlingen dåvarande präster satt i styrelsen.
- *Enskede Barnkrubba* invigdes den 10 november, 1936. Föreståndarinnan Dagmar Lindström och två biträden var de första som anställdes. Dagmar bodde själv i huset, i rummet som numera är kontor. Förskolan är en av Sveriges äldsta förskolor.
- Enligt gällande förordning på 1930-talet fick inte daghemsföreningar äga fastigheter. Därför upprättades två föreningar, en som ansvarade för barnomsorgen och en som ägde huset. *Fastighetsföreningen Blomkålssvampen nr 5 u p a* köpte villan på Sockenvägen 442 för 16 000 kr. År 1995 slogs de två föreningarna ihop till *Enskede Daghem ekonomiska förening*.
- Under 1940-talet bytte förskolan namn till *Enskede Daghem*. År 2001 bytte man namn till *Sockenstugan*. Det är fortfarande en enskild driven förskola.
- Till 1983 bestod styrelsen i Enskede Daghem av representanter från föräldrarna, från kyrkan och från de politiska partierna. Dittills var förskoleverksamhetens huvudman *Centralföreningen för daghem och lekskolor*, en organisation som hade till uppgift att samordna barnkrubbor i Stockholm.
- I samband med decentraliseringen av förskolor fr.o.m. den 1 juli 1984¹ övertog föreningen Enskede Daghem ansvaret för verksamheten. Föreningen träffade då en överenskommelse med Socialtjänsten i Enskede om att hyra in personal till verksamheten. Sedan dess har personalen på förskolan varit anställda av kommunen.
- År 1936 hade förskolan 20 barn. Under 1940- och 50-talen växte förskolan till att omfatta drygt 50 barn. Övervåningen i grannvillan på Sockenvägen 444 hyrdes för fritidsverksamhet. Kontraktet med grannvillan sades upp år 1960. Antalet barn på förskolan har sedan dess varierat mellan 16 och 29 barn. Idag är 26 barn inskrivna på förskolan.
- Förskolan har haft låg personalomsättning. Antalet anställda har varierat från inledningsvis tre personer, elva under mitten av 1980-talet till att numera ha drygt fem heltidstjänster. Under sina 75 år är verksamheten nu inne på sin femte föreståndarinna/förskolechef.
- Stadsdelsförvaltningen har vid flera gånger hotat om att stänga ned verksamheten pga. organisationsformen med enskild driven verksamhet och kommunal personal. Personalen har önskat behålla kommunen som arbetsgivare och föreningen har velat ha kvar driftsansvaret. Efter chefsbyte i stadsdelsförvaltningen 2011 hotar kommunen nu återigen med negativa sanktioner om förskolan inte tar över arbetsgivaransvaret.

¹ Prop. 1983/84:177 om statsbidrag till alternativa barnomsorgsformer

TRE GENERATIONER PÅ SOCKENSTUGAN



I höstlöven 1975. Lisa Molin-Björk längst till vänster.

Kajsa, 65 år, Lisa, 40 år, och Elsa, 4 år – tillsammans utgör de tre generationer som alla gått på förskolan Sockenstugan i Enskede. På lördag firar förskolan 75-årsjubileum

4-åriga Elsa Björk visar ivrigt runt i Sockenstugans lokaler. Hon är en av 26 barn som går här i dag. Sedan förskolan öppnade hösten 1936 har hundratals barn tillbringat sina dagar i den gröna trävillan och på dess tillhörande gård.

Kajsa Molin, Elsas mammas faster, var bara åtta månader gammal när hon började här i slutet på 40-talet. Att gå på dagis på den tiden var ovanligt. När Kajsas pappa blev sjuk fick mamman ta över ansvaret för att försörja familjen och Kajsa fick börja på förskolan.

– På sätt och vis var det ett sorts utanförskap, det var konstigt på den tiden att ha en mamma som jobbade. Men jag var aldrig avundsjuk på barnen som var hemma, jag hade så oändligt mycket roligare här, säger Kajsa Molin.

Hon minns dagar med mycket musik, sång och teater. På den tiden hette förskolan Enskede Barnkrubba och föreståndarinnan bodde själv i huset.

– Att jag kunde gå här har betytt allt, min mamma hade inte fixat det om inte förskolan fanns, säger Kajsa Molin.

– Och tänk vad mycket du fick med dig när det gäller socialt samspel, hänsyn och empati, lägger Lisa Molin Björk till.

Hon är Kajsas brorsdotter och lagom till att hon själv började på förskolan, i början 70-talet, var tidens anda det omvända. Att gå på dagis gjorde så gott som alla barn.

– Vi är ett gäng som gick här som sedan följdes åt i skolan från 1:an till 9:an. I dag är vi vänner på Facebook.

På lördag firar förskolan 75-årsjubileum med loppmarknad, bildspel och fika. I dag drivs den som en ekonomisk förening där föreningen står för driften medan personalen är anställd av kommunen.

– Även om mycket har förändrats så sitter det i väggarna att det här är en gammal förskola med traditioner. Att vi själva äger huset betyder mycket, säger ordförande Svenne Junker.

Texten tagen från artikel i tidningen Mitt i Söderort Bandhagen, tisdagen den 27/9-2011



Agnes Ehrström i köket 1971.

SOCKENSTUGAN MOT MODERNA TIDER

När började du arbeta?

Jag började år 1973 på ett vikariat, som först skulle vara tre och en halv månad men som sedan blev 31 år. Jag har själv fyra barn och jag började jobba efter att jag varit hemma med mina barn. Jag utbildade mig till barnskötare under tiden på Sockenstugan. Jag hade mycket drama och gymnastik med barnen på förskolan, framför allt efter att vi byggde om och inredde källaren under 1980-talet.

Berätta om dina starkaste minnen från din första tid på förskolan.

Varje månad kom kassören från Centraföreningen för daghem och lekstugor med sin portfölj för att dela ut lönen. Man fick gå upp en och en till det lilla kontoret på övervåningen. Sedan hade vi besök varje månad av en doktor, som barnen kallade den elake farbrorn. Barnen fick vänta i trappan på att bli insläppta. Några av dem gallskrek. Han kunde skriva i journalen att barnet var grinigt. Han var hemsk. Jag sade till honom att han skulle ta av sig den där rocken. Han tyckte jag var en obstinat människa.



Lisa Ottosson, barnskötare 1973-2004

Under min tid hade vi två barnavdelningar, fast de har hetat lite olika saker. Katter och drakar, som idag. Men också Uppe och Nere, eller Rött och Blått. Och så hade vi länge en underbar kokerska, Agnes Ehrström. Hon måste ha börjat 1971, och lagade sådan otrolig mat och barnen fick vara med. Föräldrarna blev bedrövade för att Agnes var så bra. Dom kunde aldrig göra något liknande hemma. Agnes gick i pension 1994.

Vad tycker du är det bästa med Sockenstugan?

Det är en mycket stabil personal-grupp, som innebär en trygghet både för personalen och barnen. Under 1980-talet hade vi några drömmår, med endast 16 barn och sammanlagt elva anställda. Men då hade vi öppet mellan 06.30 och 18.30. Det var väldigt många som ville komma in. Vi fick leva på att vi var ett bra dagis. Just att det är i ett hus, gör att det blir mer som hemmiljö.

Berätta om Dagmar Lindström, den första som anställdes på förskolan.

Efter sin pensionering kom Dagmar varje år till äppelblomen för fika på gården. Dagmar bodde i det rum som numera är kontor. Där hade hon en liten säng och ett bord. De hade stortvätt på lördagar, med den eländiga gasmaskinen som jag knappt vågade tända. Den låg i källaren och man kokade vatten i den.

Dagmar berättade att föräldrarna i början inte alls hade någon insyn i verksamheten. De lämnade barnen i hallen. I början var de små barnen där uppe. Jag tror kokerska hette Aijna. Då hade de en liten tant som kom och städade ett par dagar i veckan. Dagmar jobbade jämt, hon hade ingen egen familj.

Dagmar pratade om att det på 1930-talet varit två systrar som sett behovet av att barn i området inte hade någon tillsyn. Systrarna ska ha varit dem som kläckte idén med barnkrubban.

Vad hände efter att Dagmar slutade 1973?

Det var Margareta Ekman som tog över som föreståndarinna efter Dagmar. Hon jobbade till en början med Dagmar. Jag tror hon slutade omkring år 1990, för att bli chef för barndagvårdare i kommunen, om jag minns rätt.

Då tog Marianne Boberg över. Hon hade först ett av sina barn på daghemmet. Efter att barnet slutat, år 1974 började hon arbeta för oss. Vi hjälptes åt. Jag gick bland annat på möten med kommunen. När Marianne sedan blev sjuk gick Susanne in och jobbade som vikarie. Sedan anställde vi ju Anette som förskolechef i början av 2000-talet.

Berätta om bråken med kommunen.

Kommunen bråkade angående verksamheten med Centraföreningen innan 1984. Men det var år 1985 som de började bråka om personalen. Skulle kommunen ta hand om personalen så ville de äga allt. Kommunen tyckte vi var udda. De var alltid på oss och hackade, för att vi var annorlunda. Vi var en nagel i ögat på dem.

Men sedan beror det förstås väldigt mycket på vem man har som chef där borta på kommunen. Föräldrarna har alltid försvarat oss med näbbar och klor. Önskemålet har alltid varit att detta hus aldrig ska användas för något annat än barnverksamhet.

OBS! Dagmar Lindström är personen stående till höger på bilden på framsidan.

/Svenne Junker, pappa till Mogens, Dikte och Billie



På gården 1975.

TIDER MED SCHEMALAGD GYMNASTIK

När kom du till förskolan?

Jag började arbeta på förskolan i juli 1984 och kom då direkt som nyexaminerad från Västerås där jag pluggade. På den tiden var det svårt att få jobb som förskolelärare förutom i storstäderna. Min anställningsintervju hölls i personalrummet som då var en del av katternas toalett. Jag minns att det var massor av personer som intervjuade mig om allt, allt, allt och jag upplevde hela situationen som ganska läskig.

Hur såg verksamheten vid förskolan ut på 1980-talet?

Arbetssättet på förskolan var annorlunda mot hur det ser ut idag. Då betraktades barnen som tomma påsar som skulle fyllas av oss. Till skillnad från idag då man vet att barn kan mycket från början och har egna erfarenheter med sig. Jag minns hur vi en termin skulle ha projekt om rymden, och istället för att som idag forska och reflektera om rymden tillsammans med barnen så pluggade jag på som bara den eftersom min uppgift var att lära ut till barnen.



Susanne (längs till höger) på utflykt till Bea 1989.

Verksamheten var överlag mer uppstyrd och schemalagd med olika typer av aktiviteter. Exempelvis hade vi gymnastik i Enskedefältets skola, periodvis ett par gånger i veckan. Det fanns förstås fri lek, men även den var schemalagd. Eftersom det hos oss var mycket personal fanns även ett större tryck på att göra olika typer av utflykter och aktiviteter hela tiden, vilket kunde vara både på gott och ont.

Jag upplevde att en del föräldrar här i Enskede hade mycket höga krav på förskolan och det var då en enorm tillgång för mig att få jobba tillsammans med Britt-Louise Ottosson, mest känd som Lisa. Hon blev med tiden en slags mentor för mig som alltid lät mig prova olika idéer jag hade med mig från skolan. Jag fick förmånen att själv upptäcka vad som funkar och inte funkar och det har lärt mig mycket. Det är Lisas förtjänst att jag är den förskollärare jag är idag då hon lärt mig mycket om det praktiska i yrket.

Finns det några andra personer du särskilt minns från din tid på förskolan?

Ja, kokerskan Agnes var speciell. Hon arbetade här hela sitt liv och var utbildad kock som lagade all mat från grunden. När man öppnade på förskolan var det tradition att börja dagen med att ta en kopp kaffe och skorpa med smör tillsammans med Agnes. Jag minns även hur Agnes malde lever i kvarn och gjorde leverbiffar som alla barn åt med god aptit. Agnes var en älskad person, både av övrig personal och av barn och

hon jobbade här ändå fram till sin pension och då upphörde även maten att lagas på förskolan.

En annan person jag minns är Totte som arbetade på Sockenstugan ett tag. Han var en väldigt rolig och trevlig man och istället för att läsa sagor för barnen under vilan så berättade han om svenska kungar och deras äventyr så barnen blev tidigt väldigt duktiga på svensk historia.

Hur kommer det sig att du blivit kvar på Sockenstugan i så många år?

Ja, det har jag själv frågat mig ibland. Jag vet att om inte förskolechefen Anette Moestedt kommit hit i slutet av 1990-talet så hade jag nog gått vidare. Anette kom med massor av nya idéer, vi började jobba mer efter Reggio Emilia-pedagogiken och verksamheten förändrades överlag väldigt mycket. För mig har det varit viktigt att känna att jag utvecklas i mitt arbete hela tiden och när man jobbar på en sådan här liten förskola är det lätt att påverka och nära till beslut.

Vad önskar du för framtiden?

Jag önskar att Sockenstugan får finnas kvar. Fler förskolor borde få förmånen att pröva på att arbeta som mindre enheter både för personalens och barnens skull. Jag önskar att man kom bort lite från stordriftstänket och att något annat än ren ekonomi stod i fokus hela tiden.

/Ulrika Rosén, mamma till Vincent och Fabian



Susanne som sotare 1984.

TRE ORDFÖRANDE ÖVER FEM DECENNIER

			
Namn	Sven-Erik Rehnman	Björn Rossipal	Svenne Junker
Ordförande	1974-1987	1995-1999	2011-
Barn på förskolan	Lotta, Max och Felix	Christian och Johanna	Mogens, Dikte och Billie
Ålder idag	70 år	50 år	34 år
Vad var det roligaste och jobbigaste som ordförande?			
	Det roligaste var den nära kontakten med föräldrar, barn och personal. Det jobbigaste var att ha arbetsgivaransvaret.	Det roligaste var att se utvecklingen som föräldrar, personal och barn blev nöjda med. Vi byggde om, såg om bemanning och ordnade att kraven i den nya obligatoriska ventilationskontrollen inte stälpte hela dagiset. Det jobbigaste var oförstående politikernas propåer om förändringar av personalens anställningsförhållanden	Det bästa med förskolan är närheten till personal och verksamhet. Det är också roligt att vara vän med många av de andra föräldrarna. Det jobbigaste är helt klart stadsdelens och kommunens oförmåga att förstå varför vi är en bra verksamhet. Vi blir alltid motarbetade. Sedan är det förstås svårt att få medlemmar att hjälpa till i arbetet.
Hur deltog medlemmarna i föreningsarbetet?			
	Vi bildade arbetsgrupper för olika frågor, t ex ombyggnadsarbeten. Vi hade studiecirklar, t ex "Mina barn och andras ungar". Två fasta tillfällen för arbetet i föreningen var årsmötet och vårstädningen.	Utöver styrelsearbetet fanns en glad vilja att ordna saker. Bla. fördelade vi arbetet med att förnya gården, bygga förråd och staket, måla, gräva, städa etc. Några klättrade och skrubgade, andra gjorde ritningar och höll i myndighetskontakter.	Vi har arbetsgrupper för t.ex. fastighet och trivsel. Sedan uppmanar vi alla medlemmar att sitta i styrelsen 1-2 år. På hösten ägnat vi en helg åt storstädning och på våren har vi två arbetskvällar.

Vilken insats på fastigheten gjordes under din tid?			
	Dränering av tomten. Total invändig renovering av huset. Förrådet byggdes.	Utöver vad som nämnts ovan byggde vi om trappor utvändigt och bytte ingångsdörr i huset från den västra gaveln till nuvarande ingång.	Vi har lagt om taket pga. läckage. Förra året hade vi också läckage i källaren, vilket krävde att vi tog bort en brunn och behövde ventiler i flera veckor.
Hur var föreningens relation till personalen?			
	Vi föräldrar som satt i styrelsen hade dagliga kontakter med föreståndaren och personalen i stora och små frågor. Vi hade en mycket god relation till personalen.	Mycket bra.	Framför allt vi i styrelsen har mycket bra och nästan daglig kontakt med förskolechefen. Vi hjälper bl.a. till med rekrytering och personalutveckling.
Hur stod det till med föreningsekonomin?			
	Vi hade en god ekonomi och kunde kosta på lite extra i daghems- verksamheten. Delvis berodde detta på förhållandevis låga hyreskostnader.	Jo, tack bra. Vi såg till att inte bara ligga på gamla fonder m.m. utan var aktiva.	Vi går plus minus noll, när vi inte har stora utlägg. Just nu är ekonomin lite ansträng med takomläggningen som kostnadsförs under ett år.
Berätta kort om föreningens relation till kommunen under din tid.			
	Våra kontakter med kommunen gick oftast via kommunens representanter (politiker) i styrelsen. Det var lätt att samarbeta med politikerna, oavsett partifärg.	Politikerna i stadsdelsförvaltningen förstod inte att vi hade en bra lösning. Efter att ha bjudit in politikerna till daghemmet på något gott att äta i trivsamt stämning, ha presenterat verksamhetens historia och förutsättningar för dem liksom både fördelarna med att bevara personalens villkor och nackdelarna med en förändring, avförde de sitt ärende om förändringar för personalen från stadsdelsnämndens dagordning.	Kommunen var på oss och krävde att vi tog över arbetsgivar-ansvaret 2008-2009. Men sedan gick de med på att vi skulle få behålla formen förutsatt att vi gjorde mindre ändringar i våra stadgar. Så trodde vi att allt var lugnt, till en dag då de bytte chef på stadsdelsnämnden. Den fortsatta driftsformen är återigen oklar och det finns en risk att kommunens linje framtvingar en nedläggning.

EN FÖRÄLDERS BERÄTTELSE

När vi flyttade till Enskede för fem år sedan var vi helt oförberedda på att det skulle bli så svårt att få en förskoleplats. Vår lilla Linn var fortfarande bebis när vi började ställa oss i kö till alla förskolor i området. Vi hade lyxiga förskoleerfarenheter från Täppans förskola på Södermalm där båda Linns bröder gick när de var små. Ingen förskola kom ens i närheten!



Fixarkväll på övervåningen 1975.

Men så fick vi komma på besök till den gröna villan på Sockenvägen, bara ett stenkast från vårt eget hem! Det var litet och mysigt. Mottagandet var vänligt och varmt. Barngruppen bestod av 24 barn och barnen var öppna och nyfikna och kom fram och pratade (Linn gick hem och döpte sin första docka till Ebba efter en flicka som vi pratade med). Förskolan skulle dessutom passa vår Linn extra bra för hon behövde en lugn och trygg miljö efter att ha genomgått en stor hjärtoperation.

I ett och ett halvt år fick vi vänta på det glädjande beskedet att Linn hade fått en plats på Sockenstugans förskola! Linn var två och ett halvt, lite skör och misstänksam mot alla vuxna, som en följd av sin tuffa start i livet. Under det första halvåret bestämde hon sig för att inte säga ett pip till någon av fröknarna. Men tack vare alla fröknars vänliga ansträngningar så tog det inte lång tid innan det vände. Idag är Linn som vilken femåring som helst: glad och sprallig och med ett stort självförtroende. Hon älskar sin förskola och hon ÄLSKAR sina fröknar!

På Sockenstugans förskola lämnar man sitt barn i trygg förvissning om att barnet har det tryggt och bra, blir sett och blir sysselsatt. Varje "läsår" har ett nytt tema som används i pedagogiken. Ett år var det "Vatten", ett år var det "Matematik". Ett år var temat lite mer abstrakt och hette "Vägen till...". Barnen tillverkade fantasirika kreationer av frigolit och glasspinnar som föreställde "Vägen till mitt sommarställe". Och sen var det "Vägen till bygget": under ett års tid fick barnen följa ett bygge från ax till limpa. Tillbaka på förskolan byggdes det i lera och bankades och gjordes gjutformar och avtryck. Barnen bakade bullar till byggjobbarna och sjöng för dem på Lucia. En gång svängde kranföraren på armen på stora lyftkranen för att säga hej till dem. Ja, de här barnen har en alldeles speciell relation till de nybyggda husen i korsningen Handelsvägen/Sockenvägen!

På Sockenstugans förskola är det alltid nära till personalen. För personalen är med barnen! Och de är med alla barn - inte bara de barn som finns på den egna avdelningen. Att Sockenstugan är ett föräldrakooperativ gör också att föräldrarna har nära till besluten. Det går att påverka. Det går att förändra. Några gånger per år har vi fixarkväll eller städdag. För vi vill ju att våra barn skall ha det fint, rent och bra på förskolan!

/Titti Grahl, mamma till Linn



Katterna på utflykt i skogen 2010.

Styrelsens för Enskede Barnkrubbeförening berättelse över 2:dra verksamhetsåret, 1936.

Under år 1936 fick Enskede Barnkrubbeförening se sina förhoppningar om en barnkrubba i Enskede förverkligade. Efter prövande av olika planer för lämpliga lokaliteter stannade man vid fastigheten Sockenvägen 442, vilken av Tomträttskassan förvärvades genom inregistrerade Fastighetsföreningen Blomkålssvampen Nr 5 u.p.s., i vilken Enskede Barnkrubbeförening är huvudandelsägare. Sedan omfattande ombyggnads- och inredningsarbeten verkställts och personal anställt, kunde Enskede Barnkrubba invigas den 10 november med en enkel högtidlighet, till vilken många inbjudna kommo samman. Den 11 november kl. 6 f.m. mottogs de första barnen. I medeltal har barnkrubban under de 2½ månaderna under 1936 besökts av 16 barn per dag. Barnen synas ha funnit sig väl i de nya förhållandena, och deras hälsotillstånd har i allmänhet varit gott.

Föreningen har följt de allmänna bestämmelser för verksamheten, som antagits av Stockholms stads Barnavårdsnämnd och som tillämpas av Centralföreningen för Barnkrubbor m.m. i Stockholm, till vilken förening vår förening är ansluten.

Från stadens myndigheter, Centralföreningen för Barnkrubbor, Tomträttskassan, Stockholmspressen, Enskede Kyrkoråd och Kyrkofullmäktige, föreningar och enskilda personer inom Enskede har vår barnkrubba fått röna utomordentligt värdefull uppmuntran och kraftigt stöd, för vilket vi härmed frambära vårt tack.

Styrelsen har under året utgjorts av: Komminister Ejnar Danielsson, ordf., Herr Herman Gau, v.ordf., Fru Wivan Ek, sekr., Fru Ingrid Wi-berg, v.sekr., Fru Gerda Tideman, kassaförvaltare, Fru Hanna Månsson, Herr Axel Friberg och Herr Carl Lindahl. Suppleanter i Styrelsen ha varit: Fru Sigrid Björling, Fru Therese Berglund och Herr Uno Henström.

Enskede Kyrkoråds representant i Styrelsen har varit Sekreterare Josef Andrée med Kyrkovärden Algot Andersson som ersättare.

Under större delen av året har som Arbetsutskott fungerat: Herr Axel Friberg, ordf., Herr Carl Lindahl, Komminister Ejnar Danielsson, Fru Wivan Ek, sekr., och Fru Sigrid Björling.

Fru Wivan Ek har varit barnkrubbans inspektris och föreningens representant i Centralföreningen. Som sådan har hon deltagit i upprepade sammankomster inom Centralföreningen. Dessutom har hon deltagit i konferens